

תת"ע 10384/03 - מ.י. תביעות חדרה -משטרת ישראל נגד סמי קעדאן

בית משפט השלום לתעבורה בחדרה

תת"ע 10384/03 מ.י. תביעות חדרה -משטרת ישראל נ' קעדאן
תת"ע 10386/03 מ.י. תביעות חדרה -משטרת ישראל נ' קעדאן
תת"ע 10385/03 מ.י. תביעות חדרה -משטרת ישראל נ' קעדאן
תיק חיצוני: 01122106980

בפני	כבוד השופט משה גינות
מאשימה	מ.י. תביעות חדרה -משטרת ישראל
נגד	
נאשמים	סמי קעדאן (אסיר)

החלטה

בפניי בקשה להורות על ביטול פקודת המאסר מיום 26.1.20 עקב אי תשלום קנס על סך 10,000 ₪, שנגזר על המבקש בגין ביצוע בעירות תעבורה במסגרת גזר הדין בתת"ע 10384/03.

רקע וטענות הצדדים:

1. ביום 18.11.2003 נגזר דינו של המבקש במסגרת תת"ע 10384/03 (שלום חדרה) בין היתר ל"חודשיים מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, וקנס בסך 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים שווים ורצופים של 500 ₪ החל מיום 20.12.03 ובכל 20 לחודש בחודשים שאחריו".

המבקש ריצה את עונש המאסר שנגזר עליו ושחרר. ואולם, ממועד שחרורו מבית הסוהר ועד ליום זה, תקופה של כשבע עשר שנים, לא שילם מאומה על חשבון הקנס. במהלך תקופה זו צברה יתרת החוב בגין אי תשלום הקנס ריבית פיגורים והיא עומדת כיום על סך של 29,078 ₪.

ביום 23.2.20 נעצר המבקש מכח פקודת מאסר שהוצאה נגדו ע"י המשיבה עקב הפעלת עונש המאסר שנקבע בגזר הדין חלף הקנס, ובעקבות זאת הוגשה הבקשה דנן.

ביום 3.3.20 נערך בפני דיון בבקשה במעמד שני הצדדים.

2. ב"כ המבקש עתר להורות על ביטול פקודת המאסר וזאת בשל התיישנות עונש המאסר בשנת 2013 וכי אין כל עילה בדיון לבקש את אכיפתו בחלוף 17 שנים. לחילופין טען ב"כ המבקש כי הקנס שהוטל על הנאשם בשנת 2003 התיישן שכן דרישת תשלום אחרונה של הקנס נשלחה למבקש בשנת 2007 כך שהקנס התיישן עוד בשנת 2017.

בטיעוניו בפני טען ב"כ המבקש כי המבקש מרצה כיום עונש מאסר בגין תיק אחר ועתיד להשתחרר בחודש יוני

2020 ובעקבות מאסרו בגין תיק זה שחרורו יתעכב עד חודש 10/2020.

ב"כ המבקש טען כי המבקש אב ל-4 ילדים קטנים כאשר 2 מילדיו סובלים מבעיות רפואיות קשות ואשתו הנה המפרנסת העיקרית של המשפחה ומתקיימת מקצבת המל"ל בסך 1200 ₪. לטענת ב"כ המבקש, זה לא צודק לאסור כיום את המבקש, כעבור 17 שנה, כאשר תקופת ההתיישנות של העונש הנה 10 שנים.

3. ב"כ המשיבה בתגובתה עתרה לדחות את הבקשה וזאת נוכח העובדה שהמשיבה פועלת כבר שנים ארוכות מעת מתן גזר הדין לעד לימים אלו לגביית החוב ומכאן שלא חלה ההתיישנות הנטענת. לטענת ב"כ המשיבה נשלחו למבקש דרישות לתשלום קנס ביום 7.11.05, 30.5.06, 9.10.07 וביום 30.10.07 (בדואר רשום עם אישור מסירה). מאחר והמבקש לא הסדיר את תשלום החוב הוטלו על נכסיו עיקולים לפי התאריכים הבאים: 4.12.07, 6.11.09, 3.1.10, 25.5.11, 16.7.12. ביום 4.3.15 נשלח למבקש זימון לדיון בפני רשם ולאור מצבו של המבקש הורה הרשם על פריסת החוב בתיק לתשלומים של 400 ₪ החל מיום 15.6.15, אולם המבקש לא עמד בצו תשלומים שנפסק לו ולכן הוטלו עיקולים ביום 21.7.18 וביום 26.2.19. יתרה מכך ביום 6.12.16 פנה המבקש בבקשה להפחתת הפיגורים ובתאריך 12.2.17 ניתנה החלטת הגורם המוסמך בבקשה לפיה הופחתו חובותיו של המבקש מסך 63660 לסך של 37,753 ₪ עם זאת המבקש לא עמד בהסדר. משהליכי הגביה לא הובילו לפירעון החוב החל המרכז לגביית הקנסות בהליך של הפעלת פקודת מאסר בגין הקנס, וביום 3.4.19 נשלחה למבקש התראה בהתאם להלכה שנקבעה ברשות ערעור פלילי 837/12 **מדינת ישראל נ' גוסקוב** (פורסם בנבו). ההתראה נמסרה לאמו של המבקש ביום 6.5.19. משלא יצר המבקש כל קשר עם המשיבה מיום מסירת ההתראה, הופקה פקודת מאסר ביום 21.1.20 ונשלחה לחתימת בית המשפט. ביום 26.1.20 נחתמה פקודת מאסר על ידי בית המשפט ונשלחה לביצוע למשטרת ישראל. ביום 23.2.20 החל הנאשם לרצות עונש ימי המאסר חלף קנס.

דין והכרעה:

4. הנאשם הועמד לדין בעבירות על פקודת תעבורה, עבירת שהינן מסוג עוון, ומשכך תקופת התיישנות העונש בענייננו היא עשר שנים (סעיף 10 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982). אין מחלוקת כי משלוח דרישת תשלום מאפסת (ולא רק "עוצרת") את מרוץ התיישנות עונש הקנס (ראו: בג"צ 1618/97 **סצ'י נ' עיריית תל אביב**, פ"ד נב(2) 542; בג"ץ 7281/09 **שרגא רוזנבאום ואח' נ' עיריית הרצליה ואח'** (3.1.10)). כעולה מתגובת ב"כ המשיבה והמסמכים המצורפים לה, המרכז פעל לצורך גביית הקנס, בבקשות לעיקולים וכן שלח דרישות תשלום. ב"כ המבקש טוען כי דרישת התשלום האחרונה נשלחה בשנת 2007 ולכן הקנס התיישן. מעיון בהודעת המשיבה ובנספחים המצורפים לה עולה כי במשך כל השנים ועד ליום 26.2.19 נעשו ניסיונות לגביית החוב והוטלו עיקולים על חשבונות הבנק ומשכורות של המבקש. יתרה מכך ביום 6.12.16 פנה המבקש בבקשה להפחתת הפיגורים ובתאריך 12.2.17 ניתנה החלטת הגורם המוסמך בבקשה לפיה הופחתו חובותיו של המבקש מסך 63660 לסך של 37,753 ₪ עם זאת המבקש לא עמד בהסדר. לאור האמור לעיל, הנני דוחה את טענת ב"כ המבקש בדבר התיישנות הקנס וקובע כי הקנס טרם התיישן.

5. נשאלת השאלה, מה דינו של המאסר חלף הקנס? האם מדובר בחלק אינטגרלי מהקנס -ולכן טרם שהקנס התיישן, לא יכול המח"ק להתיישן - או שמא מדובר ברכיב עונשי נפרד, לצורך שאלת ההתיישנות, ולכן כאשר לא הוחל בביצועו תקופה העולה על עשר שנים, הוא (להבדיל מהקנס) התיישן. לשאלה זו אין למצוא תשובה בחוק או בפסיקה ויש לה פנים לכאן ולכאן (לדין בשאלת מהותו של מאסר חלף קנס, ראו: ע"פ 4919/14 שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל 6.3.17); לדין בהתיישנות עונשים, ראו רע"פ 1553/15 חליל דיב עיסא נ' הועדה המקומית לתכנון ו בנייה שומרון (31.10.17) ופס"ד אליו הפנה ב"כ המבקש ת"פ (שלום קריות) 3590/01 מדינת ישראל/ המרכז לגביית אגרות וקנסות נ' חמדה גנדי סלאח (פורסם בנבו, 14.11.2019)).

6. לאחר שעיינתי היטב בפסק דינו של כב' השופט טורס אליו הפנה ב"כ המבקש (ת"פ (שלום קריות) 3590/01 מיום 14.11.19) אין לי אלא לחלוק על התוצאה אליה הגיע כב' השופט טורס. לדידי, מטרת המאסר, חלף תשלום הקנס, היא להמריץ את מי שנשפט לשלם את הקנס שנגזר עליו לשלם. כך גם נקבע, בע"פ 1100/91 מדינת ישראל נ' ג'עפרי, פ"ד מז(1), 418 כי "**מאסר בשל אי-תשלום הקנס באה להמריץ את החייב בקנס לשלמו**" וברע"פ 837/12 מדינת ישראל נ' גוסקוב (20.11.12), נאמר כי "**מטרת המאסר חלף קנס היא להביא לתשלום הקנס, והיא אינה נושאת בחובה תכלית עונשית כשלעצמה. אין תכליתו של הסדר זה לשלול את חרותו של הפרט כאמצעי ענישה על שלא שילם את הקנס, אלא להביא את החייב לשלם את הקנס; כך אף עולה מסעיפים 71(ג) ו-71(ד) לחוק העונשין, שלפיהם ניתן לרצות גם חלקמתקופת המאסר חלף**". בע"פ 4919/14 שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] קובע כב' השופט עמית כי "**מאסר חלף הקנס הוא אמצעי לכפיית תשלום הקנס. הוא משמש אפקט מרתיע מפני אי ציות לעונש הקנס ונועד לסייע באכיפתו**". גם בפסיקה מאוחרת יותר צוין כי "**מאסר בשל אי תשלום קנס הוא כמעין יאנוס כפול פנים: תוכו קנס וברו מאסר...מטרתו של מאסר-בדיעבד זה היא, מלכתחילה, לוודא כי ישולמו קנסות...זהו עונש היברידי**" (רע"ב 1049/15 ניזרי נ' שירות בתי הסוהר (18.6.15)).

7. לאור האמור לעיל, סבור אני רכיב מח"ק הינו רכיב אינטגרלי מהקנס ועל כן מקום בו הקנס לא התיישן אזי רכיב המח"ק לא התיישן. פרשנות שונה מזו עשויה לסכל את תכלית הענישה, ותהא תמריץ לנאשמים מטעמים כלכליים להתחמק מתשלום קנס.

8. לפיכך, הנני דוחה את טענת הנאשם להתיישנות הקנס ולהתיישנות רכיב המח"ק.

9. לאור האמור לעיל, בקשת המבקש לביטול פקודת המאסר נדחית.

המזכירות תשלח העתק מהחלטתי זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט"ז אדר תש"פ, 12 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.

